

Binnen de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hebben de onderstaande fracties de behoefte vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over de Kamerbrief «Fosfaatrechtenstelsel: maatregelen vleesveehouderij en starterscategorie knelgevallen» (Kamerstuk 33 037, nr. 308) en de Kamerbrief «Stand van Zaken fosfaatrechtenstelsel» (Kamerstuk 33 037, nr. 309).

De voorzitter van de commissie,
Kuiken

De adjunct-griffier van de commissie,
Konings

Inhoudsopgave	Blz.
I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie	2
Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie	4
Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie	6
Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-fractie	7
Vragen en opmerkingen van de leden van de SGP-fractie	8
II Antwoord / Reactie van de Minister	9
III Volledige agenda	9

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen over de Kamerbrieven «Fosfaatrechtenstelsel: maatregelen vleesveehouderij en starterscategorie knelgevallen» (Kamerstuk 33 037, nr. 308) en «Stand van Zaken fosfaatrechtenstelsel» (Kamerstuk 33 037, nr. 309). Deze leden hebben hierover de volgende vragen.

De leden van de VVD-fractie merken op dat in de brief van 18 juli 2018 (Kamerstuk 33 037 nr. 308) de beleidsregel fosfaatrechten jongvee wordt aangekondigd. In de brief wordt aangegeven dat de initiële toekenning van fosfaatrechten wordt herzien. Kan de Minister aangeven waarom zij in deze brief niet is ingegaan op de situatie die op dat moment al bekend was, namelijk van vleesveebedrijven die fosfaatrechten verkocht hebben voor de Kamerbrief van 29 maart 2018 (Kamerstuk 33 037, nr. 281) waarin de Minister een wijziging heeft aangekondigd? Hoe wil de Minister met deze situaties omgaan? Kan de Minister aangeven of de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) de ondernemers (zowel verkopers als kopers) geïnformeerd heeft over de reden waarom de overdracht van fosfaatrechten werd aangehouden? Zo nee, waarom niet? Is de Minister op de hoogte van voorbeelden waarbij de verkoop al in de maanden januari of februari heeft plaatsgevonden, de overdracht nog steeds in afwachting is en waarbij de ondernemers niet geïnformeerd zijn over de reden waarom de overdracht is aangehouden? Is de Minister van mening dat de periode van aanhouden van de overdracht tot de dag van vandaag rechtvaardig is, zeker gezien het feit dat de kopende partij ervan uit gaat dat hij over de fosfaatrechten kan gaan beschikken? Indien dat niet het geval is, moet de kopende partij dan andere maatregelen gaan nemen, in het uiterste geval het afvoeren van dieren?

De leden van de VVD-fractie vragen op welke manier de ondernemers voor de aankondigingsbrief van 28 maart 2018 konden weten dat er een verandering aanstaande was. Zijn de vleesveehouders hierover individueel geïnformeerd? Zo nee, waarom niet?

De leden van de VVD-fractie hebben ook vragen over de brief van 14 september 2018 (Kamerstuk 33 037, nr. 309). Deze leden constateren dat de voorlopige cijfers van het Centraal Bureau van de Statistiek (CBS) over 2018 een onderschrijding van 5% laten zien. Kan de Minister aangeven wanneer de voorlopige cijfers na het derde kwartaal aan de Kamer worden gestuurd en wanneer de definitieve cijfers beschikbaar zijn? Kan de Minister aangeven hoe zij omgaat met de situatie als ook de definitieve cijfers een onderschrijding laten zien? Deelt de Minister de mening dat indien er onder het fosfaatplafond wordt geproduceerd de ruimte terug moet naar de sector? Zo nee, waarom niet?

De leden van de VVD-fractie vragen de Minister waarom in de tweede prognose voor de pluimveehouderij nog geen gebruik is gemaakt van de opgave in de landbouwtelling. Kan de Minister garanderen dat dit in de derde prognose wel het geval is? Op welke manier worden de gevolgen van de fipronilcrisis in de definitieve cijfers verwerkt?

De Minister gaat in haar brief in op de uitvoering door RVO.nl, zo lezen de leden van de VVD-fractie. Zij geeft nog een keer aan waarom het fosfaatrechtenstelsel in het leven is geroepen. Deze leden hebben de invoering van het fosfaatrechtenstelsel gesteund, omdat er op dat moment onvoldoende mogelijkheden waren om de derogatie voor Nederland veilig te stellen. Tegelijkertijd merken zij op dat door middel van innovaties er veel meer mogelijkheden zijn om met de fosfaatoverschotten om te gaan. Dat de Europese Commissie hiervoor nog geen ruimte biedt, is buitengewoon jammer. De leden van de VVD-fractie vragen om dit wel, zeker in aanloop naar het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB), voor het voetlicht te blijven brengen.

De leden van de VVD-fractie lezen dat er circa 20.000 primaire besluiten zijn genomen. Kan de Minister aangeven hoeveel primaire besluiten er precies zijn genomen? Komt dat aantal overeen met het aantal geregistreerde veehouders? Kan de Minister aangeven of de 3.437 resterende bezwaarschriften nog binnen de wettelijke termijn afgehandeld kunnen worden of zijn bij deze bezwaarschriften de termijn overschreden? Binnen welke termijn verwacht de Minister deze af te handelen zodat de ondernemers duidelijkheid hebben en eventuele andere stappen te kunnen zetten?

De leden van de VVD-fractie lezen dat er 2.490 bedrijven zijn die zich hebben aangemeld voor de knelgevallenregeling. Kan de Minister aangeven wanneer de 604 aanvragen afgewikkeld zijn? Kunnen deze leden de conclusie trekken dat er 1.608 aanvragen niet toegekend zijn? Is de bezwaartermijn op deze beslissing inmiddels verstreken?

Kan de Minister een overzicht geven van het exacte aantal vleesveebedrijven? Kan de Minister aangeven hoeveel beschikkingen er in eerste instantie zijn afgegeven? Kan de Minister aangeven op hoeveel beschikkingen inmiddels een herbeoordeling heeft plaatsgevonden? Wanneer zijn de herbeoordelingen afgerond?

In de brief van 14 september 2018 geeft de Minister ook aan dat de overdracht van fosfaatrechten van vleesveehouders zijn aangehouden. Kan de Minister een precies overzicht geven van hoeveel transacties van fosfaatrechten door vleesveehouders zijn aangemeld bij RVO.nl in de maanden januari, februari, maart, april, mei, juni, juli en augustus? Hoeveel van deze transacties zijn geheel of deels doorgevoerd en hoeveel transacties zijn aangehouden? Kan de Minister aangeven welke informatie met de betrokken vleesveehouders en de betrokken kopers is gedeeld?

Voorts vragen de leden van de VVD-fractie of de Minister kan aangeven welke wettelijke afhandeltermijn voor complexe gevallen wordt gehanteerd.

De leden van de VVD-fractie reageren op de uitspraken van het College van Beroep voor het bedrijfsleven met de vraag of er nog andere zaken zijn te verwachten waarop RVO.nl niet tijdig heeft gehandeld. Met andere woorden, kan de Minister aangeven of RVO.nl soortgelijke zaken nu ook opgelost heeft?

De Minister gaat in haar brief uitgebreid in op de individuele disproportionele last, zo lezen de leden van de VVD-fractie. Is de informatie op basis waarvan ondernemers deze stap kunnen zetten inmiddels gepubliceerd op RVO.nl? Zo nee, wanneer wordt dit geplaatst?

De leden van de VVD-fractie ondersteunen de lijn van de Minister richting de Europese Commissie waarin zij benadrukt dat Nederland onder de maximale fosfaatproductie blijft. Wel hebben zij vragen over het niet uitvoeren van de motie van de leden Geurts en Lodders over het mogelijk maken dat maximaal 10% van de in bezit zijnde fosfaatrechten verhuurd of gehuurd kunnen worden zonder dat hier een afroming op plaatsvindt (Kamerstuk 33 037, nr. 295). Deze leden betreuren het dat de reden waarom deze motie is ingediend onderbelicht blijft. Zoals de Minister weet werken de melkveehouders met levend vee. Dat betekent dat zij aan het einde van het jaar niet aan de fosfaatproductieknop kunnen draaien en deze «uit» kunnen zetten. De melkkoe produceert melk en levert daarmee ook fosfaat. Een melkkoe krijgt ook kalfjes die vervolgens meetellen in de hoeveelheid fosfaatrechten die een ondernemer nodig heeft. Tegen het einde van het jaar kan de situatie zo zijn dat een melkveehouder moet «bijsturen». Hij kan dit doen door een kleine hoeveelheid fosfaatrechten te huren. Als hij deze gelegenheid niet heeft, dan zal hij dieren moeten afvoeren voor de slacht. Om tegen het einde van het jaar te kunnen «bijsturen», is het noodzakelijk dat er melkveehouders zijn die de ruimte die zij overhebben, willen verhuren zodat een melkveehouder die rechten voor één of twee koeien te weinig heeft kan bijhuren en vice versa. De motie van de leden Geurts en Lodders stimuleert dat melkveehouders deze stap zullen zetten. Als zij «gestraft» worden met een afroming van fosfaatrechten, dan is dat geen stimulans en zullen ze een andere keuze kunnen maken. De leden van de VVD-fractie vragen de Minister nadrukkelijk om deze mogelijkheid toch te bieden om te voorkomen dat er een andere keuze gemaakt zal worden. Deze motie vraagt niet om meer fosfaatrechten en om die reden zien deze leden niet in waarom de Europese Commissie dit niet zou willen steunen. Tegelijkertijd vragen deze leden de Minister of er mogelijkheden zijn dit op nationaal niveau te regelen (eventueel door een tijdelijke regeling), zodat melkveehouders duidelijkheid krijgen. Ook op dit punt tikt de tijd door.

De leden van de VVD-fractie steunen de route van de Minister om de fosfaatrechten uit de fosfaatbank zo snel mogelijk in te zetten. Deze leden zien dan ook met belangstelling de regeling tegemoet.

De leden van de VVD-fractie zijn content dat de Minister wil starten met een pilot over de bedrijfsspecifieke verantwoording. Deze leden willen graag weten wanneer de eerste stappen gezet worden. Kan de Minister aangeven wanneer een eerste opzet met de Kamer wordt gedeeld?

Tot slot lezen de leden van de VVD-fractie niets over de bedrijven die meer dan 50% van de melk verwerken tot zuivelproducten. Klopt het dat op deze bedrijven een wijziging wordt doorgevoerd in de fosfaatrechten? Zo ja, welke wijziging en op basis van welk wetsartikel is deze wijziging in gang gezet? Graag ontvangen deze leden een uitgebreide reactie.

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de brieven ten aanzien van de stand van zaken fosfaatrechtenstelsel en maatregelen vleesveehouderij en starterscategorie knelgevallen. Hierover hebben deze leden vragen.

De leden van de CDA-fractie stellen vast dat de Minister nog bezig is met het oplossen van de grote problemen die ontstaan zijn met het invoeren van een stelsel van fosfaatrechten. De derogatie is behouden, maar aan veel keukentafels van melkveehouders en hun gezinnen is er nog grote onzekerheid en ook wanhoop, omdat voor hen het fosfaatrechtenstelsel disproportioneel en onrechtvaardig uitpakt.

De leden van de CDA-fractie zijn teleurgesteld over de uitkomsten van het overleg met de Europese Commissie. Het spijt deze leden om te vernemen dat de eurocommissaris voor Mededinging niet is overtuigd. In haar beantwoording van de schriftelijke vragen van CDA-Europarlementariër Schreier-Pierik stelt de eurocommissaris dat: «Hoewel in het kader van het besluit geen ontheffing mogelijk is, moet de toekenning van fosfaatrechten volgens de richtsnoeren in overeenstemming zijn met (d.w.z. niet hoger zijn dan) de verwachte behoeften van elke begunstigde. Met betrekking tot de verwachte behoeften van de landbouwers waarnaar het geachte Parlementslid verwijst, en op voorwaarde dat de bij het staatssteunbesluit vastgestelde bovengrens niet wordt overschreden, zouden aan deze landbouwers in het kader van het goedgekeurde stelsel fosfaatrechten kunnen zijn toegewezen op basis van hun verwachte behoeften.»¹ In hoeverre biedt dat mogelijkheden, bijvoorbeeld voor een ruimere toepassing van de binnen het stelsel bestaande knelgevallenvoorziening?

De leden van de CDA-fractie vinden dat de Minister onvoldoende uitvoering geeft aan de motie van de leden Geurts en Lodders (Kamerstuk 33 037, nr. 295), gezien zij dit onderzoek heeft beperkt tot de vaststelling van een wetstraject waarbij Europese toestemming nodig is. Het is zeer wel mogelijk dat als onderzoek gedaan was naar de mogelijkheid van het 10% verleasen van fosfaatrechten daaruit naar voren zou zijn gekomen dat er een grote behoefte is aan deze flexibiliteit bij melkveehouders en dat er ook in de komende jaren behoefte is aan deze flexibiliteit in de bedrijfsvoering. Erkent de Minister deze behoefte van melkveehouders? De leden van de CDA-fractie zijn van mening dat een wetstraject en Europese goedkeuring onvoldoende redenen zijn. Deze leden vragen daarom de Minister om het verleasen van 10% van de fosfaatrechten met gezwinde spoed mogelijk te maken.

De leden van de CDA-fractie lezen dat van de 6.795 bezwaarschriften op de fosfaatbeschikkingen de helft was afgehandeld en dus dat de helft van de melkveehouders nog in afwachting is van een besluit. Is de wettelijke termijn voor de behandeling van de 3.437 nog niet afgehandelde bezwaarschriften verstreken (6.795 min 3.358), zo vragen deze leden. Ook bij de knelgevallenvoorziening zijn er nog 604 aanvragen in behandeling. In hoeverre is bij deze aanvragen bij de knelgevallenvoorziening de wettelijke termijn voor de behandeling verstreken? Gezien deze lange behandeltermijnen is de vraag of het rechtvaardig is om een boete op te leggen aan melkveebedrijven die nog in afwachting zijn van behandeling als zij nog steeds niet weten waar zij dit jaar aan toe zijn. Houdt het opleggen van boetes in het geval van het dusdanig overschrijden van de behandeltermijn dan nog wel stand bij de rechter? Welke oplossingen zijn er voor dit mogelijke probleem? De leden van de CDA-fractie lezen dat er 278 aanvragen voor de knelgevallenvoorziening zijn toegekend. Deze leden begrijpen dat sommige van deze melkveehouders dit jaar niet meer de mogelijkheid hebben om van deze fosfaatrechten dit jaar gebruik te maken, omdat het besluit zo laat genomen is en zij zich aan de afgegeven fosfaatbeschikking hebben gehouden. Is er de mogelijkheid om voor deze bedrijven bij uitzondering het verleasen van rechten zonder afroaming

¹ http://www.europarl.europa.eu/meps/nl/125030/ANNIE_SCHREIJER-PIERIK_activities.html

mogelijk te maken? De leden van de CDA-fractie vragen hoeveel verzoeken om een ambtshalve beschikking, voor ondernemers die tot op heden geen fosfaatrechten toebedeeld hebben, al dan niet zijn afgehandeld? Biedt de discretionaire bevoegdheid van de Minister de mogelijkheid melkveebedrijven die disproportioneel getroffen worden door het fosfaatrechtenstelsel tegemoet te komen indien zij niet in aanmerking komen voor de knelgevallenregeling?

De leden van de CDA-fractie vragen de Minister waarom zij er niet voor kiest om in 2018 al melkveehouders ontheffingen te verlenen uit de fosfaatbank, gezien de grote knel voor sommige bedrijven dit jaar.

Ten algemene vragen de leden van de CDA-fractie of de Minister inzichtelijk kan maken welke consequenties er voor melkveehouders zullen zijn wanneer zij boven hun fosfaatbeschikking produceren aan het eind van het kalenderjaar.

De leden van de CDA-fractie lezen dat in de vleesveehouderij begonnen is met de herbeoordeling van beschikkingen. Wanneer zijn de herbeoordelingen bij vleesveehouders afgerond? Hoeveel «blokkades» liggen er nog op overdracht van rechten tussen ondernemers naar aanleiding van deze herbeoordelingen? In hoeverre is het resultaat van deze herbeoordelingen dat er minder kilogram fosfaat beschikbaar is op melkvee-, vleesvee- of gemengde bedrijven? Is de Minister bekend met de situaties dat vleesveehouders fosfaatrechten reeds verkocht hebben en verrast zijn door de veranderde regelgeving? Hoe gaat de Minister met dit soort situaties verder om? Hoe wordt de beleidsregel fosfaatrechten jongvee toegepast op ondernemers die tussen 2 juli 2015 en de datum van publicatie van de beleidsregel in 2018 niet konden voorzien dat de passage «bestemd om zoogkoe te worden» geïntroduceerd zou worden? Hoe wordt omgegaan met nuchtere kalveren op melkveebedrijven?

De leden van de CDA-fractie vragen of terreinbeherende organisaties aan melkveehouders de voorwaarde kunnen stellen dat fosfaatrechten gekoppeld zijn aan de grond en niet overgedragen mogen worden.

De leden van de CDA-fractie vragen naar de stand van zaken betreffende het aantal, de aard en moment in het proces ten aanzien van de lopende procedures met betrekking tot het fosfaatreductieplan.

In 2018 moesten landbouwers voor het eerst een derogatievergunning aanvragen. Hoeveel vergunningen zijn er aangevraagd, zo vragen de leden van de CDA-fractie. Deze leden vernemen dat niet iedereen die de afgelopen jaren van de derogatie gebruik heeft gemaakt ervan wist dat ze dit jaar een vergunning moesten aanvragen. Is de Minister bekend met deze situaties? Hoe heeft de Minister landbouwers die gebruik maakten van de derogatie ingelicht over de nieuwe werkwijze? Ziet de Minister nog mogelijkheden om degene die de afgelopen jaren gebruik heeft gemaakt van de derogatie maar nu onverhoopt is vergeten een derogatievergunning aan te vragen alsnog de kans te geven deze voor 2018 aan te vragen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de voorliggende stukken en hebben daarover nog enkele vragen.

Om te beginnen constateren de leden van de D66-fractie dat het fosfaat-rechtenstelsel individuele ondernemers hard kan raken en soms pijnlijke offers vraagt. De Minister doet in dit verband een sterk beroep op de

sector en met name op de banken vanwege de medeverantwoordelijkheid die zij hebben gehad in de investeringen van ondernemers rond de afschaffing van de zuivelquota. De Minister biedt in dit verband ook aan het borgstellingsfonds in te zetten. Deze leden vragen of de Minister daarnaast bereid is een ultieme poging te ondernemen om met de sector en de banken om de tafel te gaan zitten om te bespreken wat zij kunnen en willen doen om op zich gezonde bedrijven te redden die failliet dreigen te gaan door het fosfaatrechtenstelsel.

De leden van de D66-fractie nemen waar dat jonge, grondgebonden landbouwers middels een ontheffing voorrang krijgen bij de uitgifte van bij afdracht afgeroomde fosfaatrechten. In hoeverre sluit de daarbij gehanteerde definitie van grondgebondenheid aan bij de definitie die de zuivelsector zelf hanteert? Is de Minister bereid deze definities op elkaar af te stemmen?

De leden van de D66-fractie nemen kennis van het feit dat de minister de mogelijkheden in beeld laat brengen om bedrijven te stimuleren om aantoonbaar efficiënter te werken dan de vastgelegde normen onder verwijzing naar de toekomstvisie over kringlooplandbouw. Deze leden steunen dit streven, maar wijzen er met klem op dat de Kringloopwijzer een instrument is dat lineaire efficiëntie verhoogt en niet gestoeld is op circulaire principes. Zo kan het onder omstandigheden gunstig uitwerken voor de fosfaatefficiëntie volgens de Kringloopwijzer, indien maïs of soja worden aangevoerd, terwijl dit vanuit kringloopefficiëntie juist niet als efficiënt kan worden bestempeld. Kan de Minister een analyse delen met de leden van de D66-fractie over de wijze waarop de Kringloopwijzer strijdig is met de principes van kringlooplandbouw?

Voorts realiseren de leden van de D66-fractie zich dat derogatie van het fosfaatrechtenstelsel van essentieel belang is voor de Nederlandse veehouderijsector. De huidige periode van derogatie loopt door tot het einde van 2019. Op dat moment beslist de Europese Commissie wederom of derogatie aan ons land verlengd wordt. Kan de Minister de contouren schetsen van de nieuwe derogatie in het licht van de door haar gepresenteerde toekomstvisie over kringlooplandbouw?

Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-fractie

De leden van de GroenLinks-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de brief van de Minister van 18 juli 2018 (Kamerstuk 33 037, nr. 308). Hierin is te lezen dat de Europese Commissie Nederland toestemming heeft gegeven om vanwege staatssteunpolitiek twee nieuwe maatregelen voor de vleesvee sector in het fosfaatrechtenstelsel toe te passen. Op deze twee maatregelen komen de leden van de GroenLinks-fractie later terug. Eerst hebben deze leden nog een algemene vraag. Omdat vleesvee de afgelopen jaren geen stijgende fosfaatproductie heeft getoond, komt deze sector in aanmerking voor derogatie. Streeft de Minister naar derogatie tot in lengte van dagen?

De leden van de GroenLinks-fractie willen de Minister graag een compliment geven, de reductie van fosfaatuitstoot heeft daadwerkelijk plaatsgevonden. Toch hebben deze leden zorgen over de invoering van het fosfaatrechtenstelsel. Er komen steeds meer verhalen naar buiten van boeren die vertellen dat ze rechten gekocht hebben, dat deze weer afgenomen worden en dan opnieuw gekocht moeten worden voor veel meer geld. Kan de Minister uitspreken dat ze er alles aan doet om de invoering van het stelsel helder en eenduidig uit te voeren zodat veehouders weten waar ze aan toe zijn? Daarnaast zijn deze leden bang dat als er vele uitzonderingen gemaakt worden binnen het fosfaatrechten-

stelsel, waarvan deze voor jongvee en zoogkoeien er twee zijn, de duidelijkheid van dit nieuwe stelsel teniet wordt gedaan. Kan de Minister deze leden garanderen dat dit de laatste uitzondering zal worden? Waarom is er geen uitzondering gemaakt voor biologische boeren die juist werken binnen de kringlooplandbouw die de Minister zo promoot?

De leden van de GroenLinks-fractie zijn zich ervan bewust dat het akkoord van de vrijstellingsregeling zoogkoeienhouderij nog de notificatieprocedure voor technische voorschriften moet doorlopen en daarmee dus in Europese handen ligt. Kan de Minister het Europees krachtenveld ten aanzien van deze vrijstelling schetsen? Zijn er nu Nederland op twee derde van de notificatieperiode is, lidstaten (of de Commissie) die mogelijk hun bedenkingen kenbaar gaan maken? Zo ja, welke zijn dat?

De leden van de GroenLinks-fractie zijn op de hoogte van de keuze die zoogkoeienhouders moeten maken tussen de vrijstelling en het behoud van hun fosfaatrechten. Hoeveel zoogkoeienhouders hebben interesse getoond in het gebruik maken van de vrijstellingsregeling zoogkoeienhouderij? Wat zijn veelal de overwegingen die boeren hebben bij de keuze wel of geen gebruik te maken van de vrijstelling?

De leden van de GroenLinks-fractie hebben met belangstelling gelezen dat de Minister binnen de kringlooplandbouw een evenwichtig en verantwoord gebruik van meststoffen van belang vindt voor duurzaam bodembeheer. Deze leden zijn dan ook erg benieuwd hoe de Minister bedrijven gaat stimuleren om zo goed mogelijk met hun grondstoffen om te gaan. Kan de Minister verduidelijken welke maatregelen zij hiervoor gaat nemen? Kan de Minister daarnaast uitleggen hoe zij derogatie van fosfaat ziet in het kader van kringlooplandbouw?

Vragen en opmerkingen van de leden van de SGP-fractie

De leden van de SGP-fractie hebben kennisgenomen van de Kamerbrieven «Fosfaatrechtenstelsel: maatregelen vleesveehouderij en starterscategorie knelgevallen» (Kamerstuk 33 037, nr. 308) en «Stand van Zaken fosfaatrechtenstelsel» (Kamerstuk 33 037, nr. 309). Deze leden hebben hierover de volgende vragen.

De leden van de SGP-fractie constateren dat de prognose van het CBS voor de fosfaatproductie in Nederland uitkomt op een overschrijding van het nationale fosfaatplafond met bijna 8 miljoen kilogram. Deze leden vinden het, ook gegeven de algemene staatssteunkaders, onbestaanbaar dat dan niet voor 0,5 tot 1 miljoen kilogram ruimte gevonden zou kunnen worden om meer knelgevallen tegemoet te komen. Deelt de Minister dit gevoel?

De leden van de SGP-fractie hebben enkele vragen naar aanleiding van de uitkomst van het overleg met de Europese Commissie. Hoe is de stelling van eurocommissaris voor Mededinging dat het staatssteungoedkeuringsbesluit voorziet in een algemene bovengrens voor de hoeveelheid fosfaatrechten die de Nederlandse autoriteiten aan de zuivelsector kunnen toekennen, te rijmen met de inhoud van het goedkeuringsbesluit waarin overschrijding van het nationale fosfaatplafond centraal staat en het melkveefosfaatplafond nergens als keiharde grens voor toekenning van fosfaatrechten opgevoerd wordt?

Waarom kiest de Minister, indien nodig, niet voor, eventueel tijdelijke, «omzetting» van gesaneerde varkensrechten in fosfaatrechten vanaf 2019, en voor bijbehorende wijziging van de staatssteunaanvraag?

Heeft de Minister ook overleg gevoerd met het DG Environment en eurocommissaris voor Milieu over de ruimte om knelgevallen tegemoet te komen? Zo ja, wat is de uitkomst van dit overleg?

De leden van de SGP-fractie lezen dat de Minister tijd tekort komt om nog dit jaar het mogelijk te maken dat maximaal 10% van de in bezit zijnde fosfaatrechten verhuurd of gehuurd kunnen worden zonder afroming. Deze leden hebben hier enkele vragen over. Hoe lang zou de staatssteun-procedure duren? Gaat de Minister wel de procedure voor een wetswijziging in gang zetten, zodat in ieder geval per 2019 bij (ver)huurtransacties (tot maximaal 10%) geen afroming plaatsvindt?

De leden van de SGP-fractie constateren dat het voor melkveehouders heel lastig is om de fosfaatproductie exact te voorspellen en te sturen. Melkveehouders hebben enige flexibiliteit nodig om onverwachte overschrijding van de toegestane productieruimte en bijbehorende sanctiëring te voorkomen. Is de Minister bereid in overleg met sectororganisaties een modus te vinden waarmee deze flexibiliteit geboden kan worden, bijvoorbeeld door bij de handhaving ruimte te geven voor compensatie van overschrijding in het ene jaar met onder-schrijding in het daarop volgende jaar?

De leden van de SGP-fractie maken zich grote zorgen over de wijze waarop bedrijven met bezwaren tegen de fosfaatrechtenbeschikking behandeld worden. Deze leden hebben al eerder aangegeven dat regulering van eigendom niet zonder een toets op aanwezigheid van een individuele disproportionele last kan. Inmiddels is de regering door het College van Beroep voor het bedrijfsleven teruggefloten. De leden van de SGP-fractie constateren echter dat veel melkveebedrijven in de knel geen tijd hebben om de beoordeling van hun individuele zaak door de overheid af te wachten. Ze hadden al moeten en kunnen weten waar ze aan toe zijn. Deze leden hebben enkele vragen. Is bij alle inmiddels afgehandelde bezwaren gekeken naar de eventuele aanwezigheid van een individuele disproportionele last? Zo nee, hoe gaat de Minister hiermee om? Hoe gaat de Minister zorgen voor versnelling van procedures?

De leden van de SGP-fractie ontvangen graag een nadere inschatting van de verwachte wijzigingen in de fosfaatcijfers als de excretieforfaits geactualiseerd worden en vleesveehouders vrijgesteld worden, gegeven de ruimte om rekening te houden met seizoensmatige fluctuaties van de fosfaatexcretie.

II Antwoord / Reactie van de Minister

III Volledige agenda

Fosfaatrechtenstelsel: maatregelen vleesveehouderij en starters-categorie knelgevallen. Kamerstuk 33 037, nr. 308 – Brief regering d.d. 18-07-2018, Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, C.J. Schouten – Fosfaatrechtenstelsel: maatregelen vleesveehouderij en starterscategorie knelgevallen

Stand van zaken fosfaatrechtenstelsel. Kamerstuk 33 037, nr. 309 – Brief regering d.d. 14-09-2018, Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, C.J. Schouten – Stand van zaken fosfaatrechtenstelsel